

Schubertiada

27a edició

Estimaràs la música

Le ciel était trop bleu, trop tendre,
La mer trop verte et l'air trop doux.

El cel era massa blau, massa tendre.
La mar massa verda i l'aire massa dolç.

Spleen

Claude Debussy | Paul Verlaine

Divendres 30 d'agost 2019

Katharina Konradi, soprano
Eric Schneider, piano

Lieder de Kurtág, Robert Schumann,
Debussy, Clara Schumann, Brahms i Krenek

"Franz Schubert és el gran amor de la meva vida. L'estudi de la seva obra, com a orient o intèrpret, representà i representa l'acompliment de tots els meus ideals i objectius artístics. La humanitat, la modernitat i la profunditat de les seves expressions musicals el converteixen per a mi en el més genial de tots els compositors genials: etern, insondable, inexplicable."

Brigitte Fassbaender

**Katharina Konradi, soprano
Eric Schneider, piano**

**Lieder de Kurtág, Robert Schumann,
Debussy, Clara Schumann, Brahms i Krenek**

Primera part

Divendres 30 d'agost,
21:00 h

20'

GYÖRGY KURTÁG

József Attila, töredékek, op. 20 (selecció) (1981)

ROBERT SCHUMANN

Sechs Gesänge, op. 107 (1852)

Kurtág	n. 1 Kasasodik a viz
	n. 2 Sokan voltak es korulvettek
Schumann	n. 1 Herzeleid
	n. 2. Die Fensterscheibe
Kurtág	n. 4 Az ido
	n. 17 A kerten, hallatlan semmir idzve
Schumann	n. 3 Gärtnér
	n. 4 Die Spinnerin
Kurtág	n. 7 Szolj hat, mit tegyek en
	n. 8 A nyarfak kozt ezust habbokkal
Schumann	n. 5 Im Wald
Kurtág	n. 14 Nincs kozom senkihez
	n. 10 Tizenöt eve irok koltemenyt
	n. 11 Oly lagy az este, mint egy szolloszem
Schumann	n. 6 Abendlied

17'

CLAUDE DEBUSSY

Ariettes oubliées, L. 60 (1887)

C'est l'extase langoureuse

Il pleure dans mon cœur

L'ombre des arbres

Paysages belges. Chevaux de bois

Aquarelles I. Green

Aquarelles II. Spleen

**Katharina Konradi, soprano
Eric Schneider, piano**

Lieder de Kurtág, Robert Schumann,
Debussy, Clara Schumann, Brahms i Krenek

Segona part

-
- 11' **CLARA SCHUMANN**
Liebeszauber, op. 13/3 (1843)
Ich stand in dunklen Träumen, op. 13/1 (1843)
Sie liebten sich beide, op. 13/2 (1843)
Warum willst du and're fragen, op. 12/11 (1841)
Die Lorelei (1843)
- 14' **JOHANNES BRAHMS**
Ständchen, op. 106/1 (1887)
Mädchenlied, op. 85/3 (1887)
Das Mädchen, op. 95/1 (1883)
Heimweh II, op. 63/8 (1874)
Das Mädchen spricht, op. 107/3 (1886)
Wie Melodien zieht es mir, op. 105/1 (1886)
- 9' **ERNST KRENEK**
Ô Lacrimosa, op. 25 (1925)
Oh Tränenvolle
Nichts als ein Atemzug
Aber die Winter!

Frederica von Stade & Albert Guinovart
Sarah Connolly & Julius Drake
Benjamin Appl & Kristian Bezundeihout
Martin Hässler & Julius Drake
Stéphane Degout & Cedric Tiberghien
Dorothea Röschmann & Malcolm Martineau
Tara Erraught & Stefan Loges & Sholto Kynoch
Michael Nagy & Susanna Klovsky
Jean-Christophe Lanièce & Romain Louveau
Alex Rosen & Michal Bieli
Carine Tinney & Daniel Tarrida
Roger Padullés & Rubén Fernández-Aguirre
Ketevan Kemoklidze & Ricardo Estrada
Soledad Cardoso & Claudi Arimany
Mireia Tarragó & Trio Pedrell
Mercedes Gancedo & Julius Drake
Louise Alder & Stef van Herten & Sholto Kynoch
Jacob Scharfman & Rodrigo de Vera
Marta Infante & Jorge Robaina
Júlia Farrés Llongueras & Robert Lehrbaumer
i Jess Dandy & Sholto Kynoch, entre d'altres.

DEL 25 DE SETEMBRE AL 17 DE DESEMBRE 2019
Tota la programació a
www.lifevictoria.com
#LiedLovers

**LIFE
VICTORIA**
2019
BARCELONA

LIED FESTIVAL VICTORIA DE LOS ÁNGELES

Katharina Konradi, soprano

Els premis del Deutscher Musikwettbewerb i la Fundació Walter und Charlotte Hamen (2017) van marcar un punt d'inflexió en la seva encara curta carrera; tot seguit va participar en la inauguració de la temporada 2017/18 de la NDR Elbphilharmonie Orchester i va debutar a l'Òpera d'Hamburg com a Ännchen (*Der Freischütz*). Des de la temporada 2015/16 forma part de la companyia de l'Òpera de Wiesbaden, on interpreta, entre d'altres papers, Pamina (*La flauta màgica*), Susanna (*Les noces de Figaro*), Zerlina (*Don Giovanni*) o Zdenka (*Arabella*). Ha estat també convidada de l'Orquestra de la Tonhalle de Zuric, l'Orquestra Filharmònica de Dresden o l'Orquestra de París. Nascuda a Bixkek (Kirguizistan), va començar la seva formació com a cantant amb Julie Kaufmann el 2009, a Berlín. Va completar el seu màster en interpretació de *lied* amb Christiene Iven i Donald Sulzen a la Hochschule für Musik und Theater de Munic.

Aquest és el tercer concert de Katharina Konradi a la Schubertíada, després del seu debut el 2018 a Valdegovía i Vilabertran.

Eric Schneider, piano

Eric Schneider va estudiar piano i matemàtiques. Després dels seus primers recitals de piano i premis en concursos va decidir continuar els seus estudis de lied amb Hartmut Höll. La seva carrera va rebre aportacions molt influents de pianistes com Paul Badura-Skoda i Alfred Brendel, així com d'Elisabeth Schwarzkopf i Dietrich Fischer-Dieskau. Les seves actuacions com a acompañant de *lied* l'han portat al Teatre alla Scala de Milà, al Carnegie Hall de Nova York i a l'Òpera de Tòquio, entre altres llocs. Ha estat convidat habitual en festivals il·lustres com la Schubertiade Schwarzenberg, el Festival de Salzburg i al Festival de Música d'Estiu de Tanglewood. Nombrosos enregistraments molt elogiats documenten la seva excepcional posició com a acompañant de *lied*, col·laborant amb cantants com Christiane Oelze, Hans Peter Blochwitz, Christine Schäfer i Matthias Goerne.

Aquest és el vuitè concert d'Eric Schneider a la Schubertíada; hi va debutar l'any 1997.

Trobar la veu entre les ruïnes

Diego Civilotti, filòsof i crític musical

“Tot el que existeix neix sense raó, es prolonga per debilitat i mor per casualitat”. Aquesta reflexió de l’Antoine Roquentin a *La nàusea* (1938) de Jean-Paul Sartre, podria servir per apropar-nos a la sensibilitat de György Kurtág. Fer-lo dialogar amb Robert Schumann significa un cant a la llibertat, però també revela el preu d’aquesta: l’escissió inevitable i dolorosa entre idea i realitat, art i vida.

Els fragments que s'apleguen a *József Attila, töredékek* per a soprano són paradigmàtics de la producció del compositor hongarès **Cyörgy Kurtág**, que té als cicles de cançons un dels seus gèneres predilectes, i ocupen un lloc decisiu a la corba creativa de sis dècades que dibuixa la seva obra. Més profund que experimental, el compositor hongarès és en aquests fragments, com poc després als *Kafka fragmente*, op. 24 per a soprano i violí, un mestre de la concisió. Cairebé un assaig de monodrama, hi trobem materialitzada l'exigència de reduir al màxim el dispositiu sense abandonar l'horitzó d'una expressivitat amarada d'intensitat en l'escriptura per a soprano. Com petits estels fugaços, la bellesa d'aquests fragments rau en l'instant i la malenconia.

El criteri literari del compositor hongarès sempre ha estat rigorós. Repudiat per tots els cercles, Attila József va ser, malgrat la seva curta vida, un dels referents de la literatura hongaresa del segle XX. Un orfebre de la paraula capaç de dibuixar atmosferes intenses amb molt poques paraules. Kurtág ausculta la paraula i hi retroba el seu fons musical. A diferència de les postavanguardes i gairebé com una divisa ètica, Kurtág privilegia la intel·ligibilitat del text per sobre de l'exploració fonètica.

La mateixa sensibilitat per la bellesa del fragment dominen els *Sechs Gesänge* de **Robert Schumann**. El compositor alemany és un dels referents de Kurtág pel caràcter aforístic de la seva música: estem davant d'un compositor amb preferència per les formes breus i un lirisme tan delicat com el de l'hongarès. En la seva senzillesa, Schumann era capaç de dissoldre formes decantades per la tradició en impressions molt personals. Dintre de la seva economia de mitjans, hem d'escutar el cicle tenint en

compte el fort impuls dramàtic del seu autor en un context personal gens fàcil, quan s'albirava una crisi que seria definitiva. No hem d'oblidar però, que a l'univers estètic schumanní aquests *Six Songs* se situen en una etapa decisiva en què es produueix un retorn al *Lied* en un moment particular.

L'atracció per l'abisme de Schumann ressona amb la intensitat de qui ha viscut ja dues crisis importants. Plenes de fragilitat, les seves sis cançons comencen amb una confessió al llindar de la davallada, *Herzeleid* –sobre les paraules d'un enamorat de les ruïnes com Titus Ulrich, arrencades del lament de Gertrude al quart acte de *Hamlet*– poc abans del seu conegut intent de suïcidi a les aigües del Rin. La pròpia tensió contrapuntística de l'obra revela la inquietud d'esperit tant com el caràcter fragmentari de la melodia, i una imaginació sonora que desborda els límits de les estructures formals, on veu i piano mantenen una forta individualitat malgrat la dependència en l'estructura general, molt lliure i caracteritzada per l'exploració subjectiva recurrent a la seva música que sempre domina i es fa seu el text.

Lluny d'aquesta atmosfera es troben tant els **opus 12 i 13** com *Die Lorelei* de Clara Schumann. Lluminosos com ho van ser, per a la compositora, els anys en què van ser escrits a inicis de la dècada dels quaranta. Malgrat tot, l'agitat dramatisme del piano tractat amb subtil mestria per Schumann a *Die Lorelei*, amb un crescendo que es manté fins al final, sembla un presagi que ressona als versos de Heine: “Em penso que les ones s'empassaren/ al final barquer i barca;/ ho ha provocat Lorelei/ amb el seu cant”.

La llum que s'escola entre veu i piano a les sis *Ariettes oubliées* de Claude Debussy il·lumina també les ruïnes. Aquelles que els simbolistes veien al món fugisser en la convicció que només l'art ens pot redimir de la misèria quotidiana. Precisament el *Tedi* (*Spleen*) que trobem al darrer poema, és un sinònim de malenconia, definit per Schopenhauer –la font d'on beu Verlaine– com allò que ens passa pel cap els diumenges a la tarda. Aquest cicle que pertany a la primera joventut, ens permet parlar més de continuïtats que de ruptures, i així recordar els anys de recerca de la pròpia veu –quan per exemple va fer grans esforços a Viena per conèixer Brahms– entre les veus de la tradició. Malgrat les continuïtats, aquestes “Arietes oblidades” revelen ja la personalitat del compositor a l'expressivitat lírica del piano, la plasticitat sonora de les imatges i els delicats contorns melòdics de la veu, al ressò de l'ambigüïtat del text en la inestabilitat harmònica, i a interessants fluctuacions del *tempo* en sintonia amb la prosòdia dels versos de Verlaine.

Tot just començava la producció cambrística de Johannes Brahms quan Schumann es trobava al darrer període de la seva vida. Contemporània de les *Ariettes Oubliées* de Debussy, la primera de les *Cinc cançons*, op. 106 – *Ständchen* – és capaç de teixir una història encisadora entre veu i piano, dotada d'invenció melòdica i capacitat per revelar l'esperit del text des de la música, que conflueix en un *staccato* final després que el l'últim vers de Franz Kluger exclami amb malenconia: “No m'oblidis!”. En aquest sentit, comparteix el cant dolç i nostàlgic de *Heimweh II*, op. 63/8, on sembla que tot un món s'enfonsa –“el país de la infància”– i Brahms l'acomienda sublimant un univers sonor solemne fet amb petits bocins, on el piano hi dibuixa tota la tensió emocional des del cromatisme.

Un escrutador de ruïnes com Rilke ja tenia al cap el destí dels seus poemes quan va escriure, al final de la seva vida, la trilogia *O lacrimosa* per a Ernst Krenek: una excepció als recels que sempre va manifestar cap a la relació de la música amb la seva obra. El compositor austríac, *enfant terrible* i talent precoç a la Viena d'entreguerres, desplega en aquesta obra de joventut una gran paleta de recursos, fruit d'un esperit omnímode que es nodria ja de l'escriptura per a veu des de Monteverdi a Schönberg. La partitura, de marcat caràcter teatral, no estalvia dificultats tècniques i reptes per capbussar-se en una esplèndida varietat d'estats psicològics, que ens deixa al final amb un bri d'esperança.

Un programa ple de correspondències subterrànies i lligams artístics: en tots els casos els fragments de silenci –l'equivalent a les ruïnes, a l'hermètic llenguatge de la música quan aquesta s'esvaeix– ressonen amb força eixordadora. De Schumann a Kurtág i de Brahms a Krenek, s'imposa el mateix imperatiu ètic i estètic: (re)construir la vida des de la pròpia veu amb els fragments de ruïnes que una vegada rere l'altra, obstinadament, no deixem de generar i anomenem *història*.

Lieder de Kurtág, R. Schumann, Debussy, C. Schumann, Brahms i Krenek

GYÖRGY KURTÁG (1926)

Attila József

1.

Kásásodik a víz, Kialakúl a jég
és bűneim halállá állnak össze.

2.

Sokan voltak és körülvettek,
álmomban engem kinevettek:
Hehe, hát ennél van a kinca,
ami nincs!

1.

S'espesseix l'aigua, es forma el glaç
i els meus pecats s'apleguen formant la mort.

2.

Eren molts i m'encerclaren,
de mi, en somnis, es burlaren:
"Hehe, aquest posseeix
un tresor que no existeix!"

ROBERT SCHUMANN (1810 — 1856)

Titus Ulrich

Herzeleid

Die Weiden lassen matt die
Zweige hangen,
Und traurig ziehn die Wasser hin:
Sie schaute starr hinab mit bleichen
Wangen,
Die unglückselge Träumerin.

Und ihr entfiel ein Strauss von Immortellen,
Er war so schwer von Tränen ja,
Und leise warnend lispelten die Wellen:
Ophelia, Ophelia!

Angoixa

Els salzes deixaven caure les seves branques
fatigades,
i les aigües baixaven tristes;
ella mirà fixament cap avall amb les galtes
pàl·lides,
l'infeliç somniadora.

I li caigué el ram d'amarantines,
massa pesant amb les llàgrimes,
i les ones la prevenien suauament...
Ofèlia, Ofèlia!

Die Fensterscheibe

Die Fenster klär' ich zum Feiertag,
Dass sich die Sonn' drin spiegeln mag,
Und klär' und denke gar mancherlei.
Da geht er stolz vorbei!

So sehr muss ich da erschrocken sein,
Dass ich gleich brach in die Scheiben hinein,
Und gleich auch kam das Blut gerannt
Rot über meine Hand.

Und mag sie auch bluten, meine Hand,
Und mag mich auch schmerzen der böse Brand,
Hast einen Blick doch herauf geschickt,
Als laut das Glas geknickt.

Und in die Augen dir hab' ich gesehn;
Ach Gott, wie lang ist es nicht geschehn!
Hast mich ja nicht einmal angeblickt,
Als leis mein Herz geknickt!

GYÖRGY KURTÁG

Attila József

4.
Az idő
futva terem mint bab.

17.
A kerten, hallatlan semmit idézve
bálvány hőség borong
pókhálót fog kicsi ráncos kezébe
s utan legyint a lomb.

A tócsa finoman bolyhos a portól

ROBERT SCHUMANN

Eduard Mörike

Der Gärtner

Auf ihrem Leibrösslein,
So weiss wie der Schnee,
Die schönste Prinzessin
Reit't durch die Allee.

Der Weg, den das Rösslein
Hintanzet so hold,
Der Sand, den ich streute,
Er blinket wie Gold.

Els vidres de la finestra

Neteo la finestra pel dia de festa,
perquè pugui entrar-hi el sol,
i penso mentre netejo:
per allà va ell, tot ufanós!

Tan parada em dec haver quedat,
que he trencat el vidre,
i ha començat a sortir-me sang
vermella de la mà.

I per més que la meva mà es dessagni,
i per més que em dolgui la ferida,
tu només has mirat cap amunt
pel soroll del vidre trencat.

I he mirat als teus ulls,
ai, Déu meu, quan de temps sense fer-ho!
I ni una sola mirada m'has adreçat,
mentre es trencava, silenciós, el meu cor!

4.
El temps
s'enfila ràpid com la mongetera.

17.
Per damunt del jardí, evocant un no-res inaudit,
plana, com un ídol, la calorada;
amb mà petita i rugosa agafa una teranyina
i es balanceja, avorrit, el fullatge.

Un fi borrißol de pols cobreix el bassal.

El jardiner

Sobre el seu corser preferit,
blanc com la neu,
la més bella de les princeses,
cavalca per l'avinguda.

El camí que el corser
trepitja amb tanta gràcia,
amb la sorra que hi he escampat,
brilla com l'or.

Du rosenfarb's Hütlein
Wohl auf und wohl ab,
O wirf eine Feder
Verstohlen herab!

Und willst du dagegen
Eine Blüte von mir,
Nimm tausend für eine,
Nimm alle dafür!

Paul Heyse

Die Spinnerin

Auf dem Dorf in den Spinnstuben
Sind lustig die Mädchen.
Hat jedes seinen Herzbuben,
Wie flink geht das Rädchen!

Spinnt jedes am Brautschatz,
Dass der Liebste sich freut.
Nicht lange, so gibt es
Ein Hochzeitsgeläut!

Kein' Seel', die mir gut ist,
Kommt mit mir zu plaudern;
Gar schwül mir zu Mut ist,
Und die Hände zaudern.

Und die Tränen mir rinnen
Leis übers Gesicht.
Wofür soll ich spinnen,
Ich weiss es ja nicht!

GYÖRGY KURTÁG

Attila József

7.

Szólj hát, mit tegyek én, hogy szeress
ha sírva fakadok, ne nevess
Mint a motor, mely már begyulladt,
és nincsen útja és nem indulhat
olyan vagyok s ha bátrabb volnék,
értelmetlen szavakat szólnék.

8.

A nyárfák közt ezüst habokkal
az édes szellő folydogál
s csak fűrdik benne aranyos tagokkal
az óriási nyár.

Petit capell color de rosa,
que puges i baixes,
deixa que una ploma
caigui d'amagat!

Si tu vols en canvi
una de les meves flors,
pren-ne mil per una,
pren-les totes per ella!

La filadora

Al poble, a casa la filadora
les noies estan contentes.
Totes tenen un enamorat
i la filosa gira de pressa!

Totes filen vestits de núvia
que alegrin l'estimat.
No trigaran gaire a sentir-se
les repicades de noces!

Cap ànima que m'atregui
no ve a parlar amb mi;
el meu cor està angoixat,
i les mans em tremolen.

I les llàgrimes em llisquen
suaument per la faç.
Per a qui haig de filar?
No ho sé pas!

7.

Digues, què puc fer jo perquè m'estimis
si esclato en plors, no riguis.
Sóc com un motor engegat
que no té camí i no pot avançar
i si fos més atrevit,
pronunciaria mots sense sentit.

8.

Entre els pollancres, amb escumes d'argent,
la brisa dolça va escolant-se
i s'hi banya, amb braços daurats,
l'estiu immens.

ROBERT SCHUMANN

Wolfgang Müller

Im Wald

Ich zieh' so allein in den Wald hinein!
O sieh zwei Falter fliegen!
Sie tummeln sich durch die Luft,
Und wenn sie ruh'n, so wiegen
Sie sich in der Blumen Duft,
Und ich bin so allein, voll Pein!

Ich zieh' so allein in den Wald hinein!
O sieh zwei Vöglein erschrocken
Entstieben dem warmen Nest!
Doch singen und suchen und locken
Sie hoch sich im Geäst,
Und ich bin so allein, voll Pein!

Ich zieh' so allein in den Wald hinein!
O sieh zwei Rehe zieh'n
An der grünen Halde zumal!
Und wie sie mich seh'n, entflieh'n
Sie fern in Berg und Tal,
Und ich bin so allein, voll Pein!

GYÖRGY KURTÁG

Attila József

14.

Nincs közöm senkihez,
szavam szálló penész.
Vagyok, mint a hideg,
világos és nehéz.

10.

Tizenöt éve irok költeményt
és most, amikor költő lennék végre,
csak állok itt a vasgyár szegletén
s nincsen szavam a holdvilágos égre

11.

Oly lágy az este, mint egy szöllőszem,
gurul puhán emlékeim között.
Egy szöke est. De már nem emlékszem,

En el bosc

Me'n vaig tot sol cap el bosc!
Oh, mira, dues papallones volen
i es mouen àgils per l'aire,
i quan reposen, es gronxen
en les oloroses flors.
I jo estic tot sol i ple d'afflicció!

Me'n vaig tot sol cap el bosc!
Oh, mira, dos ocellots espantats
busquen el seu niu,
i mentre el cerquen, canten, festius,
entre les altes branques.
I jo estic tot sol i ple d'afflicció!

Me'n vaig tot sol cap el bosc!
Oh, mira, dos cérvols corren
entre l'herba verda,
i quan em veuen fugen lluny,
cap a les muntanyes i la vall.
I jo estic tot sol i ple d'afflicció!

14.

No tinc res a veure amb ningú,
la meva paraula és floridura volant.
Soc com el fred,
clar i pesant.

10.

Fa quinze anys que escric poesia
i ara, que finalment seria poeta,
m'estic aquí, dret, vora la foneria
i no tinc paraules per al clar de lluna.

11.

El vespre és tan tou com un gra de raïm,
rodolant suauament entre els meus records.
Un vespre ros. Però ja no me'n recordo...

ROBERT SCHUMANN

Cottfried Kinkel

Abendlied

Es ist so still geworden,
Verrauscht des Abends Wehn';
Nun hört man aller Orten
Der Engel Füsse geh'n.
Rings in die Tiefe senket
Sich Finsterniss mit Macht;
Wirf ab, Herz, was dich kränket
Und was dir bange macht!

Nun steh'n im Himmelskreise
Die Stern' in Majestät;
In gleichem, festem Gleise
Der goldne Wagen geht.
Und gleich den Sternen lenket
Er deinen Weg durch Nacht;
Wirf ab, Herz, was dich kränket
Und was dir bange macht!

CLAUDE DEBUSSY (1862 — 1918)

Paul Verlaine

Ariettes oubliées

C'est l'extase langoureuse

C'est l'extase langoureuse,
C'est la fatigue amoureuse,
C'est tous les frissons des bois
Parmi l'étreinte des brises,
C'est, vers les ramures grises,
Le choeur des petites voix.

Ô le frêle et frais murmure!
Cela gazouille et susurre,
Cela ressemble au cri doux
Que l'herbe agitée expire ...
Tu dirais, sous l'eau qui vire,
Le roulis sourd des cailloux.

Cette âme qui se lamente
En cette plainte dormante
C'est la nôtre, n'est-ce pas?
La mienne, dis, et la tienne,
Dont s'exhale l'humble antienne
Par ce tiède soir, tout bas?

Cançó vespertina

Hi ha una gran calma,
ha minvat la brisa vespertina,
se senten ara a tot arreu
les petjades dels àngels.
Al voltant tot es submergeix,
poderós, en les tenebres...
Expulsa, cor, el que t'affligeix
i t'omple d'angoixa!

Lluen ara les estrelles en la volta celestial
amb tota llur majestat.
El carruatge daurat segueix
la seva cursa de sempre.
I com a les estrelles, guia
el teu camí a través de la nit...
Expulsa, cor, el que t'affligeix
i t'omple d'angoixa!

Arietes oblidades

És l'èxtasi llangorós

És l'èxtasi llangorós,
és la fatiga amorosa,
són tots els calfreds dels boscos,
entre l'abraçada de les brises,
és, entre les branques grises,
el cor de les petites veus.

Oh, el dèbil i fresc murmurí!
Això remoreja i murmura,
això sembla el crit dolç
que exhala l'herba agitada...
Diries, sota l'aigua que gira,
que és el bressoleig sord de les pedres.

Aquesta ànima que es lamenta
amb aquesta queixa dorment,
oi que és la nostra?
La meva i, digues, la teva,
que alenen l'humil cantilena
en aquest vespre tebi, calladament.

Il pleure dans mon cœur

Il pleure dans mon cœur
Comme il pleut sur la ville;
Quelle est cette langueur
Qui pénètre mon cœur?

Ô bruit doux de la pluie
Par terre et sur les toits!
Pour un cœur qui s'ennuie
Ô le bruit de la pluie!

Il pleure sans raison
Dans ce cœur qui s'éccœure.
Quoi! nulle trahison? ...
Ce deuil est sans raison.

C'est bien la pire peine
De ne savoir pourquoi
Sans amour et sans haine,
Mon cœur a tant de peine.

L'ombre des arbres

L'ombre des arbres dans la rivière embrumée
Meurt comme de la fumée
Tandis qu'en l'air, parmi les ramures réelles,
Se plaignent les tourterelles.

Combien, ô voyageur, ce paysage blême
Te mira blème toi-même,
Et que tristes pleuraient dans les hautes
feuillées
Tes espérances noyées!

Paysages belges. Chevaux de bois

Tournez, tournez, bons chevaux de bois,
Tournez cent tours, tournez mille tours,
Tournez souvent et tournez toujours,
Tournez, tournez au son des hautbois.

L'enfant tout rouge et la mère blanche,
Le gars en noir et la fille en rose,
L'une à la chose et l'autre à la pose,
Chacun se paie un sou de dimanche.

Plou dins del meu cor

Plou dins del meu cor
com plou a la ciutat,
que és aquesta llangor
que penetra en el meu cor?

Oh, dolç soroll de la pluja
al terra i als terrats!
Per a un cor que s'avorreix,
oh, el soroll de la pluja!

Plou sense motiu
en aquest cor desanimat,
com! cap traïció?
No hi ha motiu per a aquest dol.

El pitjor de la pena és ben bé
no saber el per què,
sense amor i sense odi,
el meu cor té tanta pena!

L'ombra dels arbres

L'ombra dels arbres en el riu emboirat
s'esvaeix com el fum.
Mentre que a l'aire, entre els brançatges reals
les tòrtore es planyen.

Oh, viatger, com aquest paisatge pàl·lid
t'emmirallà pàl·lid a tu mateix,
i què tristes ploraven en els alts
fullatges
les teves ofegades esperances!

Paisatges belgues. Cavallets

Gireu, gireu, bons cavallets,
doneu cent voltes, doneu mil voltes,
gireu sovint i gireu sempre,
gireu, gireu al so dels oboès.

L'infant vermell i la mare blanca,
el noi de negre i la noia de rosa,
l'una perseguint i l'altra parat,
cadascú es gasta un cèntim de diumenge.

Tournez, tournez, chevaux de leur cœur,
Tandis qu'autour de tous vos tournois
Clignote l'œil du filou sournois,
Tournez au son du piston vainqueur!

C'est étonnant comme ça vous soûle
D'aller ainsi dans ce cirque bête:
Rien dans le ventre et mal dans la tête,
Du mal en masse et du bien en foule.

Tournez, dadas, sans qu'il soit besoin
D'user jamais de nuls éperons
Pour commander à vos galops ronds:
Tournez, tournez, sans espoir de foin.

Et dépêchez, chevaux de leur âme,
Déjà voici que sonne à la soupe
La nuit qui tombe et chasse la troupe
De gais buveurs que leur soif affame.

Tournez, tournez! Le ciel en velours
D'astres en or se vêt lentement.
L'église tinte un glas tristement.
Tournez au son joyeux des tambours!

Aquarelles I. Green

Voici des fruits, des fleurs, des feuilles et des branches
Et puis voici mon cœur qui ne bat que pour vous.
Ne le déchirez pas avec vos deux mains blanches
Et qu'à vos yeux si beaux l'humble présent soit doux.

J'arrive tout couvert encore de rosée
Que le vent du matin vient glacer à mon front.
Souffrez que ma fatigue à vos pieds reposée
Rêve des chers instants qui la délasseront.

Sur votre jeune sein laissez rouler ma tête
Toute sonore encore de vos derniers baisers;
Laissez-la s'apaiser de la bonne tempête,
Et que je dorme un peu puisque vous reposez.

Gireu, gireu, cavalls dels seus cors,
mentre que al voltant dels vostres torneigs
parpelleja l'ull de l'estafador sorneguer,
gireu al so del pistó guanyador!

És sorprendent com això us embriaga,
l'anar així en aquest circ beneit!
Res a la panxa i mal de cap,
abundància de mals i molta diversió.

Gireu, cavallets, sense que calgui
utilitzar mai cap esperó,
per comandar els vostres galops circulars,
gireu, gireu, sense esperança de fenc.

I apreseu-vos, cavalls de la seva ànima,
ja sona el so de la sopa,
arriba la nit i allunya la trepa
d'alegres bevedors assedegats.

Gireu, gireu! el cel vellutat
es vesteix lentament d'astres daurats,
l'església toca tristament a morts.
Gireu a l'alegre so dels tambors!

Aquarel·les I. Green

Heus ací fruita, flors, fulles
i branques,
i a més heus ací el meu cor, que només batega per tu.
No el trenquis amb les teves dues mans blanques,
i que l'humil regal sigui dolç al teus ulls tan bells.

Arribo cobert encara de rosada
que el vent del matí glaça al meu front,
pateix que la meva fatiga, reposat als teus peus,
sомнii en el bells moments que la distrauran.

Sobre la teva sina jove, deixa moure el meu cap,
ple encara dels sons del teus besos;
deixa que que es calmi la bona tempesta.
I que dormi una mica, mentre tu reposes.

Aquarelles II. Spleen

Les roses étaient toutes rouges
Et les lierres étaient tout noirs.

Chère, pour peu que tu te bouges,
Renaissent tous mes désespoirs.

Le ciel était trop bleu, trop tendre,
La mer trop verte et l'air trop doux.

Je crains toujours,—ce qu'est d'attendre!—
Quelque fuite atroce de vous.

Du houx à la feuille vernie
Et du luisant buis je suis las,

Et de la campagne infinie
Et de tout, fors de vous, hélas!

Aquarel·les II. Spleen

Les roses eren totes roges,
i els terres eren ben negres.

Estimada, per poc que et moguis,
reneixen tots els meus desespers.

El cel era massa blau, massa tendre.
La mar massa verda i l'aire massa dolç.

Jo temo sempre, -el que és esperar!—
alguna evasiva atroç de tu.

Del grèvol de fulles brillants
i del boix lluent n'estic cansat,

i del camp infinit
i de tot, ai, menys de tu!

CLARA SCHUMANN (1819 — 1896)

Emanuel von Ceibel

Liebeszauber

Die Liebe saß als Nachtigall
Im Rosenbusch und sang;
Es flog der wundersüße Schall
Den grünen Wald entlang.

Und wie er klang, da stieg im Kreis
Aus tausend Kelchen Duft,
Und alle Wipfel rauschten leis',
Und leiser ging die Luft;

Die Bäche schwiegen, die noch kaum
Geplätscherl von den Höh'n,
Die Rehlein standen wie im Traum
Und lauschten dem Getön.

Und hell und immer heller floß
Der Sonne Glanz herein,
Um Blumen, Wald und Schlucht ergoß
Sich goldig roter Schein.

Ich aber zog den Weg entlang
Und hörte auch den Schall.
Ach! was seit jener Stund' ich sang,
War nur sein Widerhall.

Màgia de l'amor

L'amor s'assegué com un rossinyol
en un roser i cantà;
el so meravellós
ressonà per la verda vall.

I quan sonà, s'estengué en cercles
per mil calzes perfumats,
i tot el brancatge murmurà suauament
i l'aire es féu més lleuger.

Els rierols callaren, i a penes
murmuraren les altures,
els cabriols s'aturaren com en somnis
i escoltaren la tonada.

I la resplendor del sol
lluí més i més clara,
derramant raigs de roig daurat
damunt de flors, boscos i congostos.

Però jo vaig seguir el meu camí
i vaig sentir també el so.
Ai! el que vaig cantar des d'aquell moment
no era més que el seu eco.

Heinrich Heine

Ich stand in dunklen Träumen

Ich stand in dunklen Träumen
Und starre ihr Bildnis an,
Und das geliebte Antlitz
Heimlich zu leben begann.

Um ihre Lippen zog sich
Ein Lächeln wunderbar,
Und wie von Wehmutstränen
Erglänzte ihr Augenpaar.

Auch meine Tränen flossen
Mir von den Wangen herab,
Und ach, ich kann's nicht glauben,
Daß ich dich verloren hab!

Heinrich Heine

Sie liebten sich beide

Sie liebten sich beide, doch keiner
Wollt' es dem andern gestehn;
Sie sahen sich an so feindlich,
Und wollten vor Liebe vergehn.

Sie trennten sich endlich und sah'n sich
Nur noch zuweilen im Traum;
Sie waren längst gestorben
Und wussten es selber kaum.

Friedrich Rückert

Warum willst du and're fragen

Warum willst du and're fragen,
Die's nicht meinen treu mit dir?
Glaube nicht, als was dir sagen
Diese beiden Augen hier!

Glaube nicht den fremden Leuten,
Glaube nicht dem eignen Wahn;
Nicht mein Tun auch sollst du deuten,
Sonbern sieh die Augen an!

Schweigt die Lippe deinen Fragen,
Oder zeugt sie gegen mich?
Was auch meine Lippen sagen,
Sieh mein Aug', ich liebe dich!

Era en un somni obscur

Era en un somni obscur
i vaig mirar la seva imatge de fit a fit,
i el rostre estimat
començà a viure secretament.

Aparegué en els seus llavis
un somriure meravellós,
i en els ulls brillaren
llàgrimes de melangia.

També les meves llàgrimes
caigueren per les meves galtes...
i ail, no em puc creure
que t'hagi perduda!

Ambdós s'estimaven

Ambdós s'estimaven, però cap
volia confessar-ho a l'altre;
es miraven amb hostilitat,
i volien morir-se d'amor.

Es separaren finalment i es veien
de tant en tant en somnis;
feia temps que eren morts,
i amb prou feines ho sabien.

Per què vols preguntar als altres?

Per què vols preguntar als altres,
no et sóc jo prou fidel?
Creu només el que et diuen
aquests dos ulls meus!

No et creguis l'altra gent,
no et creguis les propies il·lusions;
tampoc has d'interpretar els meus actes,
mira només els meus ulls!

Callen els llavis les preguntes
o declaren en contra meu?
El que també diuen els meus llavis,
mira-ho en els meus ulls; t'estimo!

Heinrich Heine

Die Lorelei

Ich weiß nicht, was soll es bedeuten,
Daß ich so traurig bin;
Ein Märchen aus alten Zeiten,
Das kommt mir nicht aus dem Sinn.

Die Luft ist kühl und es dunkelt,
Und ruhig fließt der Rhein;
Der Gipfel des Berges funkelt
Im Abendsonnenschein.

Die schönste Jungfrau sitzt
Dort oben wunderbar,
Ihr gold'nes Geschmeide blitzet,
Sie kämmt ihr gold'nes Haar.

Sie kämmt es mit gold'nem Kamme
Und singt ein Lied dabei;
Das hat eine wundersame,
Gewaltige Melodei.

Den Schiffer im kleinen Schiffe
Ergreift es mit wildem Weh;
Er schaut nicht die Felsenriffe,
Er schaut nur hinauf in die Höh'.

Ich glaube, die Wellen verschlingen
Am Ende Schiffer und Kahn;
Und das hat mit ihrem Singen
Die Lorelei getan.

Lorelei

No sé el per què
de la meva tristesia;
un antic conte de fades,
que no em puc treure del pensament.

L'aire és fred i es fa fosc,
i el Rin corre tranquil;
el cim de la muntanya centelleja
a la llum del capvespre.

La donzella més bella seu
meravellosa allà dalt,
els seus joells daurats lluen,
mentre es pentina el cabells daurats.

Els pentina amb una pinta daurada,
i canta una cançó
d'una melodia estranya
i poderosa.

Al barquer de la petita barca
li agafa una tristesia salvatge;
no mira els esculls,
només mira cap a dalt.

Em penso que les ones s'empassaren
al final barquer i barca;
ho ha provocat Lorelei
amb el seu cant.

JOHANNES BRAHMS (1833 — 1897)

Franz Theodor Kluger

Ständchen

Der Mond steht über dem Berge,
So recht für verliebte Leut;
Im Garten rieselt ein Brunnen,
Sonst Stille weit und breit.

Neben der Mauer im Schatten,
Da stehn der Studenten drei
Mit Flöt' und Geig' und Zither,
Und singen und spielen dabei.

Serenata

La lluna brilla sobre les muntanyes,
molt a punt per als enamorats;
al jardí murmura una font;
a part d'això, profund silenci.

A l'ombra prop del mur
hi ha tres estudiants,
que canten i s'acompanyen
amb flauta, cítara i violí.

Die Klänge schleichen der Schönsten
Sacht in den Traum hinein,
Sie schaut den blonden Geliebten
Und lispelet: „Vergiß nicht mein.“

Siegfried Kapper

(traducció d'una cançó tradicional sèrbia)

Mädchenlied

Ach, und du mein kühles Wasser!
Ach, und du mein rotes Röslein!
Was erblühest du mir so frühe?
Hab' ja nicht, für wen dich pflücken!

Pflück' ich dich für meine Mutter?
Keine Mutter hab' ich Waise!
Pflück' ich dich für meine Schwester?
Ei doch, längst vermahlet ist sie!

Pflück' ich dich für meinen Bruder?
Ist gezogen in die Feldschlacht!
Pflück' ich dich für den Geliebten?
Fern, ach, weilet der Geliebte!

Jenseit dreier grünen Berge,
Jenseit dreier kühlen Wasser!

Siegfried Kapper

(traducció d'una cançó tradicional sèrbia)

Das Mädchen

Stand das Mädchen, stand am Bergesabhang,
Widerschien der Berg von ihrem Antlitz,
Und das Mädchen sprach zu ihrem Antlitz:
„Wahrlich, Antlitz, o du meine Sorge,
Wenn ich wüsste, du mein weisses Antlitz,
Dass dereinst ein Alter dich wird küsself,
Ging hinaus ich zu den grünen Bergen,
Pflückte allen Wermut in den Bergen,
Presste bitt'res Wasser aus dem Wermut,
Wüsche dich, o Antlitz, mit dem Wasser,
Dass du bitter, wenn dich küsst der Alte!
Wüss' ich aber, du mein weisses Antlitz,
Dass dereinst ein Junge dich wird küsself,
Ging hinaus ich in den grünen Garten,
Pflückte alle Rosen in dem Garten,
Presste duftend Wasser aus den Rosen,
Wüsche dich, o Antlitz, mit dem Wasser,
Dass du duftest, wenn dich küsst der Junge!“

Les tonades s'esmunyen suauament
dins dels somnis de la noia;
ella contempla el ros enamorat
i murmura: "No m'oblidis!"

Cançó de noia

Ai, tu, el meu fresc rierol,
i tu, la meva roseta vermella!
Per què has florit tan aviat?
No tinc ningú per a qui collir-te!

Et colliré per a la meva mare?
Sóc orfe i no tinc mare!
Et colliré per a la meva germana?
Ai, ja fa temps que és casada!

El colliré per al meu germà?
Va marxar al camp de batalla!
Et colliré per a l'estimat?
Ai, què lluny que és l'estimat!

Més enllà de tres verdes muntanyes!
Més enllà de tres frescos rierols!

La noia

Era la noia a la falda de la muntanya,
s'èmmirallava en la muntanya la seva cara,
i digué la noia a la seva cara:
“Oh cara de les meves penes, probablement,
si sabés realment, oh blanca cara meva,
que un dia t'ha de besar un vell,
pujarla a la verda muntanya,
colliria tot el donzell de la muntanya,
el convertiria en amargant absentia,
et rentaria, o cara, amb aquesta aigua,
perquè li fossis ben amargant quan et besés!
Però si sabés, oh blanca cara meva,
que un dia t'ha de besar un jove,
sortiria al verd jardí,
colliria totes les roses del jardí,
les convertiria en aigua de roses,
i et rentaria, oh cara, amb aquesta aigua,
perquè et trobés perfumada quan et besés!”

Klaus Croth

Heimweh II

O wüsst ich doch den Weg zurück,
Den lieben Weg zum Kinderland!
O warum sucht ich nach dem Glück
Und ließ der Mutter Hand?

O wie mich sehnet auszuruhn,
Von keinem Streben aufgeweckt,
Die müden Augen zuzutun,
Von Liebe sanft bedeckt!

Und nichts zu forschen, nichts zu spähn,
Und nur zu träumen leicht und lind;
Der Zeiten Wandel nicht zu sehn,
Zum zweiten Mal ein Kind!

O zeigt mir doch den Weg zurück,
Den lieben Weg zum Kinderland!
Vergebens such ich nach dem Glück,
Ringsum ist öder Strand!

Otto Friedrich Gruppe

Das Mädchen spricht

Schwalbe, sag mir an,
Ists dein alter Mann,
Mit dem du's Nest gebaut?
Oder hast du jüngst erst
Dich ihm vertraut?

Sag, was zwitschert ihr,
Sag, was flüstert ihr
Des Morgens so vertraut?
Gelt, du bist wohl auch noch
Nicht lange Braut?

Klaus Croth

Wie Melodien zieht es mir

Wie Melodien zieht es
Mir leise durch den Sinn,
Wie Frühlingsblumen blüht es
Und schwebt wie Duft dahin.
Doch kommt das Wort und faßt es
Und führt es vor das Aug',
Wie Nebelgrau erblaßt es
Und schwindet wie ein Hauch.

Und dennoch ruht im Reime
Verborgen wohl ein Duft,
Den mild aus stillem Keime
Ein feuchtes Auge ruft.

Enyorament II

Oh, si pogués trobar el camí de tornada,
l'enyorat camí al país de la infància!
Oh, per què vaig buscar la felicitat
deixant la mà de la mare?

Oh, com enyoro el repòs
no destorbat per cap afany,
i el tancar els meus ulls cansats
cobert amb un dolç amor!

I no demanar res, no esperar res,
només somnis lleugers i gentils;
no veure canviar el temps,
ser per segona vegada un infant!

Oh, ensenya'm el camí de tornada,
l'enyorat camí al país de la infància!
Busco inútilment la felicitat
per la solitària platja al meu voltant!

La noia parla

Digues-me, oreneta,
és el teu antic amor
amb qui has fet el teu niu,
o només fa poc
que t'hi has confiat?

Digues-me què et refila,
digues-me què et murmura
tan confiat els matins?
No és veritat que fa poc de temps
que estàs promesa?

Com melodies penetra

Com melodies penetra
suaument dins la meva ànima,
floreix com les flors primaverales
i sento com un aroma dintre meu.

Però quan pren la paraula
i m'ho presenta davant dels ulls,
ho entela com una boira grisa
i s'esvaeix com un hàlit.

I amb tot, resta una aroma
amagada entre les rimes,
dolça i silenciosa,
que arriba a humitejar-me els ulls.

ERNST KRENEK (1900 — 1991)

Rainer Maria Rilke

Ô Lacrimosa

Oh Tränenvolle

Oh Tränenvolle, die, verhaltner Himmel,
über der Landschaft ihres Schmerzes schwer wird.
Und wenn sie weint, so weht ein weicher Schauer
schräglichen Regens an des Herzens Sandschicht.

Oh Tränenschwere. Waage aller Tränen!
Die sich nicht Himmel fühlte, da sie klar war,
und Himmel sein muß um der Wolken willen.

Wie wird es deutlich und wie nah, dein
Schmerzland,
unter des strengen Himmels Einheit. Wie ein
in seinem Liegen langsam waches Antlitz,
das waagrecht denkt, Welttiefe gegenüber.

Nichts als ein Atemzug

Nichts als ein Atemzug ist das Leere, und jenes
grüne Gefülltsein der schönen
Bäume: ein Atemzug!
Wir, die Angeatmeten noch,
heute noch Angeatmeten, zählen
diese, der Erde, langsame Atmung,
deren Eile wir sind.

Aber die Winter!

Aber die Winter! Oh diese heimliche
Einkehr der Erde. Da um die Toten
in dem reinen Rückfall der Säfte
Kühnheit sich sammelt,
künftiger Frühlinge Kühnheit.
Wo das Erdenken geschieht
unter der Starre; wo das von den großen
Sommern abgetragene Grün
wieder zum neuen
Einfall wird und zum Spiegel des Vorgefühls;
wo die Farben der Blumen
jenes Verweilen unserer Augen vergift.

Oh, Llagrimosa

Oh, plenitud de llàgrimes

Oh, plenitud de llàgrimes, tu, retinguda al cel,
que pesa sobre el paisatge del seu dolor.
I si ella plora, alena esbiaixat un xàfec suau
de pluja en la capa arenosa del cor.

Oh, gravetat de les llàgrimes, balança de totes elles!
Que no es sentí cel, per ésser clara,
i es pot ser cel per desig dels núvols.

Que clara i que propera la teva
terra de dolor,
sota la severa unitat del cel. Com una faç
lentament despertada en el seu repòs,
pensa horitzontalment en la profunditat del món.

Res més que un hàlit

Res més que un hàlit és el buit i aquell
verd sentiment
dels bells arbres: un hàlit!
Nosaltres, els encara inhalats,
els encara inhalats, comptem
aquesta lenta respiració de la terra,
de la qual som la seva cuita.

Però els hiverns

Però els hiverns! Oh, aquest secret
recolliment de la terra. Doncs per als morts
en la pura recaiguda de la saba
es recull l'audàcia,
la audàcia de futures primaveres.
On passa l'imaginable
sota la rigidesa; on la gran
renovació del verd a l'estiu
tornarà a una nova irrupció,
com un mirall dels pressentiments;
on el color de les flors
oblida qualsevol plor dels nostres ulls.

Traduccions (excepte els poemes d'Attila Jósze): Manuel Capdevila i Font

Traduccions dels poemes d'Attila Jósze: Carme Kovács

AGRAÏMENTS

Col·laborador principal

Sabadell
Fundació

Amb el suport de

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

 Ajuntament
de Figueres
Alt Empordà

 Diputació de Girona

 Ajuntament de Vilabertran

 Ajuntament de
Barcelona

 Castelló d'Empúries

 Ajuntament de VALDEGOVIA
GAUBEAKO UDALA

Amb el patrocini de

Damm
Fundació

Coproductors

 PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEO
CATALÀ

L'AUDITORI

 GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE CULTURA Y DEPORTE
 INAEIM
INSTITUTO NACIONAL DE LAS INDUSTRIAS Y LA MUSICA

 Centro
Nacional
de Difusión
Musical
CNDM

Amb l'ajut de

 aei
ARTISTAS • EXECUTANTS
Catalunya • Espanya

CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

 PERE VENTURA
CAVA *

 Caixa d'Enginyers

 Audi

Autopodium
Girona • Olot • Figueres • Lloret de Mar

 Hotel Empordà
el motel
Hotel Empordà
Figueres
★★★

Mitjans col·laboradors

 3Cat Música
CATALUNYA RÀDIO

 LAVANGUARDIA

En col·laboració amb

Liederabend · Nord Produccions i Events · Flauta Mànica
Parròquia de Santa Maria de Vilabertran

Partners internacionals

Heidelberger Frühling · Schubertiade · Wigmore Hall

Schubert Lied a Barcelona

Temporada 2019 - 2020

© De-Da Productions

Dijous 8 de novembre 2019, 20:00 h
Katharina Konradi, soprano
Eric Schneider, piano

© Maren Ullrich

Dijous 12 de desembre 2019, 20:00 h
Konstantin Krimmel, baríton
Doriana Tchakarova, piano

© Irene Carmitz

Dijous 27 de febrer 2020, 20:00 h
Natalia Labourdette, soprano
Anastasia Timofeeva, piano

Dijous 2 d'abril 2020, 20:00 h
Sheva Tehoval, soprano
Daniel Heide, piano

Una coproducció amb

Col·laborador principal

Sabadell
Fundació

Amb el suport de

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Organitza

 Associació
Franz Schubert
Barcelona

 JOVENTUTS
MUSICALS
DE FIGUERES